ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пән: «Психология және мәдениеттану»
Пән коды: РМ 1102
ББ атауы және шифрі: 6В10111 – «Қоғамдық денсаулық»
Оқу сағаттары/кредит көлемі: 120/4
Оқу курсы пен семестрі: 1/2
Тәжірибелік (семинарлық) сабақтар: 30 сағат

Шымкент, 2024 жыл

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Психология және мәдениеттану» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Кафедра меңгерушісі_____Нуржанбаева Ж.О.
Хаттама №16 Күні: 04.06.2024

№1 сабақ

1.Тақырыбы: Заманауи психологияның салалары

2.Мақсаты: заманауи психология салалары мен оның ғылым ретіндегі жалпы көзқарастарын қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

– заманауи тұлғаның қалыптасуы мен қоғамдық сананың модернизациялануындағы психологияның және психологиялық ілімдердің маңызын ашу;

– адам туралы ғылымдар жүйесіндегі психологияның орны мен міндеттерін қарастыру;

– психологияның әдістеріне сипаттама беру;

- қазіргі психология салаларын сипаттау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Психология ғылым ретінде. Адам туралы ғылымдар жүйесіндегі психорлогияның орны мен міндеттері.

2. Заманауи тұлғаның қалыптасуы мен қоғамдық сананың модернизациялануындағы психологияның және психологиялық ілімдердің маңызы.

3. Психология әдістері.

4. Психология тиімді өмір әрекеттеріне ықпал етуші ғылым және тәжірибе ретінде (психология бизнесте, спортта, денсаулық сақтау саласында, жарнамада).

5.Заманауи психология салалары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: дебат

Тапсырмалар:

1. Медицинадағы психологияның рөлі.
2. Психологияның бизнестегі рөлі.
3. Спорттағы психологияның рөлі.
4. Жарнамадағы психологияның рөлі.

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері** (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.)**:** ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).

2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).

3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023

4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023

5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023

6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].

2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 с.
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Медициналық психология. Құдиярова Ғ., ЖарбосыноваБ., 2019/https://aknurpress.kz/login
2. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
3. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Психология ғылым ретінде нені зерттейді?
2. Адам туралы ғылымдар жүйесіндегі психологияның орны мен міндеттері қандай?
3. Психологияның әдістерін атаңыз.
4. Психологияның қандай салаларын білесіз?
5. «Психология» сөзінің мағынасы нені білдіреді?

№2 сабақ.

1. Тақырыбы: Тұлғаның мотивациялық-қажеттіліктер саласы. Эмоциялар.

2.Мақсаты: тұлғаның мотивациялық-қажеттіліктер саласы және эмоциялар туралы, олардың тұлғааралық қарым-қатынастағы рөлі туралы жалпы түсініктерін қалыптастыру.

3.Оқыту міндеттері:

– мотивация үдерістерінің негізі ретінде қажеттіліктердің орнын ашу;
– мотивациялық саланың жалпы ұйымдастырылуын қарастыру;
– қарым-қатынастағы ішкі және сыртқы мотивтерге сипаттама беру;
- эмоция ұғымын, эмоцияны реттеу тетіктері мен әдістерін қарастыру;
-эмоционалдық интеллект ұғымын түсіндіру;
-ерік ұғымын сипаттау;
- стресс түрлері және стреске тұрақтылық ұғымына сипаттама беру.
- жастар арасындағы аутодеструктивтіліктің (суицидтік) алдын алу шараларын ашып көрсету.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Мотивтер және қажеттіліктер. Мотив түрлері.
2. Тұлғаның мотивациялық профилі. Тұлғаның мотивациялық саласының бұзылуына байланысты еңбек тиімділігінің төмендеуі.
3. Адам өміріндегі эмоцияның рөлі.
4. Эмоционалдық интеллект тұлғаның когнитивті қабілеттілігі және жеке даралық сипаттамасасы ретінде. Эмоцияның реттеу әдістері мен тетіктері: эмоцияларды қайта ой елегінен өткізу және эмоцияны басу.
5. Эмоционалдық интеллектіні диагностикалау және дамыту.
6. Психологиядағы ерік ұғымы. Ерік және тұлға.
7.Тұлғаның өзін реттеу психологиясы (стресс-менеджмент).

8.Стресс ұғымы. Стресс түрлері.
9. Стреске тұрақтылық ұғымы.
10. Жастар арасындағы аутодеструктивтіліктің (суицидтік) алдын алу шаралары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: жағдаяттық тапсырмалар, рөлдік ойындар

№ 1 ситуациялық тапсырма

Пациент пульмонологиялық бөлімде толық тексеруден өтті, оны бронхоскопияға жіберді. Ол кезекші медбикеге неге осы тексерілімге жіберіп жатқанын түсіндіруін өтінді. Медбике дөрекі түрде жауап берді: «Несін сұрайсыз! Сіз де обыр». Таңертең пациентті қайтыс болған жерінде тапты. Медициналық тексеру, оның уланғанын анықтады. Ситуацияны талдаңыз. Медбикенің әрекеті қаншалықты әдептілікке жатады?

№ 2 ситуациялық тапсырма

Онкологтың кабинетінде пациент кезекті клиникалық тексеруден өтуде. Пациент А. мен дәрігер арасында мынадай диалог болды:
- Жасыңыз қаншада?
- Елуде.
- Сізде ісік бар ма?
- Жоқ сиякты.
- Қызық екен! Сіздің жасыңызда бір белгісі болу керек еді.
Ситуацияны талдаңыз. Дәрігердің әрекеті қаншалықты әдептілікке жатады?

№ 3 ситуациялық тапсырма

Бала (5 жасар) стоматологиялық креслоға отырудан қорқады, аузын күшпен ашуда және тіпті бір аспаптың түрін көргеннен жылайды. Медбике оған «Егер қазір жылағанды қоймасаң, ызылдатып бұрғымен емдейміз. Ал егер ол да көмектеспесе, анаңды үйге жіберіп, сені ауруханаға жатқызамыз» деп айқайлайды.Ситуацияны талдаңыз. Медбикенің әрекеті қаншалықты әдептілікке жатады?

Рөлдік ойын-нақты және ойдан шығарылған басқа адамдардың немесе кейіпкерлердің әрекеттері мен қарым-қатынастарын қайталау.

Мақсаты: қатысушылардың эмоционалды-психологиялық жақындасуы.

Қатысушылар екі шеңбер құрайды: ішкі және сыртқы, бір-біріне қарама-қарсы тұру. Жүргізуші қатысушылар пайда болған жұптарға үнсіз орындайтын командаларды береді. Осыдан кейін, жүргізушінің бұйрығымен сыртқы шеңбер бір қадамға оңға жылжиды.

Жұптарға арналған нұсқаулықтың нұсқалары:
Қолыңызбен амандасаңыз.
Қолдарыңызбен күресіңіз.
Қолыңызбен татуласыңыз.
Қолдауды қолдарыңызбен білдіріңіз.
Қолыңызбен аяушылықты көрсетіңіз.
Қуанышты білдіру.
Сәттілік тілеймін.
Қолдарыңызбен қоштасу.

Жаттығудың психологиялық мәні: дене байланысы арқылы қатысушылардың эмоционалды-психологиялық жақындасуы орын алады. Олардың арасында өзара түсіністік жақсарады, вербалды емес қарым-қатынас дағдысы дамиды.

Талқылау: не оңай, не қиын болды? Ақпаратты үнсіз жеткізу кімге қиын болды? Кімге оңай? Олар серіктестің ақпаратына назар аударды ма, әлде ақпаратты өздері қалай жеткізуге болатынын көбірек ойлады ма? Бұл жаттығу не нәрсеге бағытталған деп ойлайсыз?

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** тапсырмаларды шешу, ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Медициналық психология. Құдиярова Ғ., ЖарбосыноваБ., 2019/https://aknurpress.kz/login
2. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
3. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Тірі ағзалардың әмбебап қасиеті ретіндегі қажеттілік дегеніміз не?
2. Сіз қажеттіліктердің қандай түрлерін білесіз?
3. А.Маслоудың қажеттіліктер пирамидасының мәнін ашыңыз.
4. Мотив, мотивация ұғымдарының мәнін қалай сипаттауға болады?
5. Тұлғаның мотивациялық саласының иерархиялық құрылымын ашып қарастырыңыз.
6. Мотив түрлерін атаңыз.

7. Эмоцияны реттеудің қандай әдістері мен тетіктері қандай?
8. Эмоционалдық интеллектіні қалай диагностикалау және дамытуға болады?
9. Ерік дегеніміз не?
10. Стресс дегеніміз не және стрестің қандай түрлері Сізге белгілі?
11. Стреске тұрақтылық туралы не айтуға болады?

№3 сабақ.

1.Тақырыбы: Тұлғалық ресурстар ұлттық сананы сақтау мен дамытудың факторы ретінде.

2.Мақсаты: ұлттық сананы сақтау және дамыту факторы ретіндегі тұлғалық ресурстар туралы түсініктерін қалыптастыру

3.Оқыту міндеттері:

- темпераменттің спецификалық физиологиялық негіздерін ашу (И.П.Павлов);
- темпераменттің негізгі типтеріне сипаттама беру;
- темпераменттің заманауи критериилерін қарастыру;
- темперамент және мінездің арақатынасын бағалау;
- мінез және тәрбие арақатынасын қарастыру;
- «ұлттық мінез» ұғымына сипаттама беру;
- тұлғаның қабілеттіліктері мен нышандарын сипаттау.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1.Жүйке жүйесінің қасиеті темпераменттің негізі ретінде. Темперамент типтері.
2. Темпераментті зерттеу және түсіндіру тарихы.
3. И.П.Павловтың темпераментінің моделі.
4. В.М.Русаловтың темпераментінің моделі.
5. Г.Айзенк темпераментінің моделі.
6. А.Томас және С.Чесс темпераментінің моделі.
7. Я.Стреляу темпераментінің моделі.
8. Темперамент және мінез арақатынасы.
9. Мінездің анықтамасы. Мінез және тәрбие арақатынасы.
10. «Ұлттық мінез» ұғымы.
11. Тұлғаның нышандары және қабілеттері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары жағдаяттық тапсырмалар, шағын топпен жұмыс

1. Тапсырманы шешіңіз. Өз жауабыңызды дәлелдеңіз.

Диана биология пәні бойынша екі ай бойына тынымсыз курстық жұмыс орындады.
Бірақ белгілі бір себептермен курстық жұмысын өз уақытында тапсыра алмады.
Оқытушы Диана курстық жұмысын қорғауға бір сағат кешіккені үшін баға қоймады.
Диананың беті қызарып, жүрек соғысы жиіледі. Диананың іс-әрекеті қандай? Ситуацияны талдаңыз.

2.Тапсырманы шешіңіз. Өз жауабыңызды дәлелдеңіз.

Мен досыма Қазығұрт тауына шығуды ұсындым, бірақ ол биіктіктен қорқатын болғандықтан бас тартты. Психологияда аталған фобия қалай аталады? Сіздің әрекетіңіз.

3.Тапсырманы шешіңіз. Өз жауабыңызды дәлелдеңіз.

Психологқа 40 жастағы адам келіп еңбекке жарамдылығы туралы анықтағысы келді. Әңгіме барысында психолог оның келесі темперамент белгілеріне назар аударды:салмақты,белсенді, қозғалғыш, келеңсіздіктерге жеңіл қарайды. Аталған пациенттің темперамент типін анықтаңыз және сипаттаңыз.

4. Тапсырманы шешіңіз. Өз жауабыңызды дәлелдеңіз.

Н. атты жас қыз сезімге толы романдарды оқығанды ұнатады, кейіпкерлердің өміріне беріліп,

барлық жан дүниесімен қобалжиды, жүйкесі жұқарады. Қыздың темперамент типін анықтаңыз және сипаттама беріңіз.

Рөлдік ойын - нақты және ойдан шығарылған басқа адамдардың немесе кейіпкерлердің әрекеттері мен қарым-қатынастарын қайталау.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): тапсырмаларды шешу, ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login
2. Иванец, Н. Н. Психиатрия и медицинская психология : учебник / И. И. Иванец и др. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 896 с. - ISBN 978-5-9704-3894-7. - Текст : электронный /ЭБС/ http://www.studmedlib.ru/
3. Даму психологиясы: Оқу-әдістемелік кешені 5В050300 – Психология мамандығынаарналған. / Құраст. Д.А. Жансерикова. - Қарағанды: ҚарМУбаспасы, 2013. - 53б../ РМЭБ/http://rmebrk.kz/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Х.Бидструптың темпераментті көркемдеп сипаттауы қандай?
2. А.Чехов темпераментті көркемдеп қалай сипаттады?

3. Гиппократ және Гален темпераментті қалай сипаттады?
4. Эрнст Кречмер темпераментті қалай түсіндірді және жіктеді?
5. Уильям Герберт Шелдон темпераментті қалай түсіндірді және жіктеді?
6. И.П.Павлов темпераменттің спецификалық физиологиялық негіздерін қалай сипаттады?
7.Қазіргі темперамент критерийлерін атаңыз және түсіндіріңіз.
8. Томас және Чесстіңтемпераментінің моделі туралы не айтуға болады?
9. Ганс Юрген Айзенктің темпераментке көзқарасын қалай сипаттауға болады?
10. Я.Стреляу темпераментінің моделі туралы түсіндіріңіз.
11. Темперамент және мінез арақатынасы туралы өз көзқарасыңызды қалай түсіндіре аласыз?
12. Мінез дегеніміз не?
13. Мінез және тәрбие арақатынасын қалай байланыстыруға болады?
13. «Ұлттық мінез» ұғымын қалай түсіндіруге болады?
14. Тұлғаның нышандары және қабілеттерін қалай салыстыруға болады?

№4 сабақ

1. Тақырыбы: Құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар тұлғаның рухани негізі ретінде.

2.Мақсаты: құндылықтар, қызығушылықтар, нормалар ұғымдары тұлғаның рухани негізі туралы түсініктерін қалыптастыру.

3.Оқыту міндеттері:

- құндылықтар, қызығушылықтар ұғымдарын қарастыру;
- өмір сүру мәніне сипаттама беру;
- ҚР қазіргі кезеңінде кәсіби тұлғаның сенімдері мен бағдарларын зерттеу;
- тұлғалық құндылықтар және тұлғаның адамгершілік негіздерін қарастыру;
- психика және тән арасындағы өзара байланыс және өзара ықпалын ашу;
- аурудың пайда болуы және денсаулықты нығайтудың психологиялық факторларын анықтау.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлеуметтік әлемдегі Мен. Мен-концепциясы. Өзін ұсыну.
2. Құндылық тұлғаның маңызды психологиялық ресурсы ретінде.

3 Тұлғалық құндылықтар. Тұлғаның адамгершілік негіздері.

4. Өмірдің мәні, өмірлік мақсаттар және бағдарламалар. Қазіргі кезеңдегі кәсіби тұлғаның сенімдері мен бағдарлары.
5. Кәсіптік өсудегі кедергілер, оларды анықтау және жеңу жолдары.
6. Кәсіптік бірегейлену дағдарысы және эмоционалдық күйіп кету синдромы.
7. Психика және тән арасындағы өзара байланыс және өзара ықпалы.
8. Аурудың пайда болуы және денсаулықты нығайтудың психологиялық факторлары.
9. Салауатты өмір сүру салты тұлғаның жеңіске жету негізі ретінде.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:
Шағын топпен жұмыс

Топты шағын топтарға бөлеміз, әр топша жеке сұрақтарды талқылайды:

1. Еркіндік негізгі құндылық ретінде.
2. Білім құндылық ретінде.
3. Кәсіби өсу кедергілері.
4. Эмоциялық күйу синдромы.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login
2. Иванец, Н. Н. Психиатрия и медицинская психология : учебник / И. И. Иванец и др. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 896 с. - ISBN 978-5-9704-3894-7. - Текст : электронный /ЭБС/ http://www.studmedlib.ru/

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Тұлғаның құндылық бағдарлары және ұстанымдарына анықтама беріңіз.

2. Өмірдің мәні психологиясы немен түйінделеді?

3. ҚР қазіргі кезеңінде кәсіби тұлғаның сенімдері мен бағдарларының мазмұнын ашыңыздар.

4. Кәсіптік өсудегі кедергілер, оларды анықтау және жеңу жолдарын қалай сипаттауға болады?
5. Кәсіптік бірегейлену дағдарысы және эмоционалдық күйіп кету синдромы туралы не айтуға болады?
6. Психика және тән арасындағы өзара байланыс және өзара әсері қандай?
7. Аурудың пайда болуы және денсаулықты нығайтудың психологиялық факторларын қалай біріктіруге болады?
8. Неліктен салауатты өмір сүру салты тұлғаның жеңіске жету негізі бола алады?

№ 5 сабақ.

1. Тақырыбы: Тұлғааралық қарым-қатынас психологиясы.

2.Мақсаты: қарым-қатынас ұғымы, оның түрлері, функциялары туралы түсініктерін қалыптастыру.

3.Оқыту міндеттері:

- қарым-қатынас ұғымы, оның түрлері, функцияларын қарастыру;
- тұлғааралық қарым-қатынасқа сипаттама беру;
- тұлғааралық коммуникация, өзара әрекеттестік, тұлғааралық қабылдау ұғымдарын түсіндіру;
- тұлғааралық, топаралық және ұлтаралық қарым-қатынас ерекшеліктерін сипаттау;
- қарым-қатынас стильдеріне түсінік беру;
- көшбасшылық және жетекшілік ерекшеліктерін салыстыру.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қарым-қатынас түсінігі.
2.Қарым – қатынас түрлері, формалары және функциялары.
3.Тұлғааралық қарым-қатынас ғылыми таным пәні ретінде. Тұлғааралық қарым-қатынас сипаттамасы.
4. Тұлғааралық коммуникация, өзара әрекеттестік, тұлғааралық қабылдау ұғымдары.
5. Тұлғааралық, топаралық және ұлтаралық қарым-қатынас ерекшеліктері.
6. Қарым-қатынас стильдері.
7. Көшбасшылық және жетекшілік.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс, рөлдік ойындар

Тапсырма:Білім алушылар пікірталасқа тақырып мәселесі бойынша қысқа хабарламамен жеткізе алады және дауды алдын ала жүргізеді. Одан әрі талқылаумен кеңейтілген дәлелдер ұсынылады.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
2. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Медициналық психология. Құдиярова Ғ., ЖарбосыноваБ., 2019/https://aknurpress.kz/login
2. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login

3. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қарым-қатынасқа анықтама беріңіз.
2. Қарым-қатынас түрлерін және формаларын атаңыздар.
3. Қарым-қатынас функцияларын ашыңыз.
4.Тұлғааралық қарым-қатынас сипаттамасы қандай?
5.Тұлғааралық коммуникация, өзара әрекеттестік, тұлғааралық қабылдау ұғымдары туралы не айтуға болады?
6.Тұлғааралық, топаралық және ұлтаралық қарым-қатынас ерекшеліктерін қалай сипаттауға болады?
7. Қарым-қатынас стильдерін қалай біріктіруге болады?
8. Көшбасшылық және жетекшілік туралы қандай қорытынды жасауға болады?

№6 сабақ

1. **Тақырыбы: Тұлғааралық қабылдау әсерлері және заманауи қоғамдағы коммуникацияны талдау.**
2. **Мақсаты:** қарым-қатынастың перцептивті, интерактивті және коммуникативті жақтары туралы түсініктерін қалыптастыру.
3. **Оқыту міндеттері:**

- Қарым-қатынастың кросс-мәдени, этникалық ерекшеліктерінің мәнін ашу;
- Қарым-қатынастың вербальды құралдарына сипаттама беру;
- Қарым-қатынастың вербальды емес құралдарын қарастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қарым-қатынастың перцептивті жағы адамдардың бір-бірін қарым-қатынас үдерісіндегі қабылдауы ретінде.
2.Перцептивті қарым-қатынас тетіктері: эмпатия, идентификация, децентрация, аттракция, толеранттылық, рефлексия, кері байланыс.
3. Тұлғааралық өзара әрекеттесу кеңістігі. Мен және басқалар.
4. Психологиялық ықпал ету мәні. Психологиялық ықпал ету түрлері.
5. Ықпал ету тетіктері: жұқтыру, ұқтыру, ұқсату, сендіру.
6.Тиімді сендіру факторлары.
7. Психологиялық ықпал етудің негізгі әдістері мен тәсілдері: демонстрация, ақпаратты бұрмалау, өсек тарату, қорқыту, БАҚ-да манипуляция.
8.Қарым-қатынас ақпарат алмасу ретінде. Коммуникацияның құрылымы, функциялары және түрлері.
9. Коммуникациядағы сандық технологиялар.Коммуникацияның вербальды және вербальды емес құралдары.
10. Коммуникативті рөлдердің маңыздылығы және қажеттілігі.
11. Коммуникативті кедергілер (кәсіптік, мәндік, ұйымдастырушылық, тұлғалық-психологиялық).
12. Коммуникацияның әлеуметтік-мәдени, жас ерекшелік, гендерлік ерекшеліктері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: жағдаяттық тапсырмалар, шағын топпен жұмыс

№ 1 ситуациялық тапсырма

Лина тарих пәнінен емтиханда қобалжымау үшін, валлиум дәрісін қабылдады.
Оның бойында не өзгеріс болады? Сіздің әрекетіңіз.

№ 2 ситуациялық тапсырма

Линда бір айдан кейін курстық жұмысын тапсыруы керек. Сіз оған қандай кеңес беретін едіңіз?

№ 3 ситуациялық тапсырма

Поликлиника. Кабинеттен медбике шықты. Пациент: «Мен дәрігер қашан қабылдайды деп 2 сағат күтіп отырмын, сол арада менен кейін келген пациенттер шақырылып кіріп кетті. Ситуацияны талдаңыз. Медбикенің әрекеті қандай болуы қажет?

№ 4 ситуациялық тапсырма

Эрик химия сабағын іш пыстыратын пән деп есептейді. Ол өзінің сабағын қалай жоспарлағаны дұрыс?

№ 5 ситуациялық тапсырма

Математика пәні бойынша емтихан болып жатқан аудиторияға кірген Берта өте қобалжыды. Аузы құрғап, алақаны терледі, тамағына бір нәрсе кептеліп қалғандай сезінді. Ол қорқынышпен бірде-бір формуланы есіне түсіре алмайтындығын түсінді. Бертаға не болған?

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** тапсырмаларды шешу, ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
2. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Медициналық психология. Құдиярова Ғ., ЖарбосыноваБ., 2019/https://aknurpress.kz/login
2. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
3. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қарым-қатынастың перцептивті жағын қалай сипаттауға болады?
2. Эмпатия, идентификация, децентрация, аттракция, толеранттылық, рефлексия, кері байланыс ұғымдарын қалай түсіндіруге болады?
3. Тұлғааралық өзара әрекеттесу кеңістігі туралы не айтуға болады?
4. Психологиялық ықпал ету мәнін түсінігін қалай көрсете аласыз?
5. Жұқтыру, ұқтыру, ұқсату, сендіру ұғымдары арасындағы өзара байланыс қандай?
6. Тиімді сендіру факторын қалай бағалауға болады?
7. Психологиялық ықпал етудің негізгі әдістері мен тәсілдері (демонстрация, ақпаратты бұрмалау, өсек тарату, қорқыту, БАҚ-да манипуляция) қандай?
8. Коммуникацияның құрылымы, функциялары және түрлері қандай?
9. Қарым-қатынастың вербальды, вербальды емес құралдары деген не?
10. Коммуникативті рөлдердің маңыздылығы және қажеттілігі не?
11. Қандай коммуникативті кедергілер жасауға болады?
12. Өзіңіздің коммуникацияның әлеуметтік-мәдени, жас ерекшелік, гендерлік ерекшеліктерін түсінгеніңізді қалай көрсете аласыз?

№7 сабақ

1. Тақырыбы: Әлеуметтік-психологиялық дау-жанжал ұғымы және құрылымы.

2. **Мақсаты:** әлеуметтік-психологиялық дау-жанжал ұғымы және құрылымы туралы түсініктерін қалыптастыру.

3.Оқыту міндеттері:

- әлеуметтік дау-жанжал себептерін және табиғатын ашу;
- психологиялық дау-жанжал түрлеріне сипаттама беру;
- дау-жанжал функцияларын және даму кезеңдерін қарастыру;
- дау-жанжалдың қозғаушы күштеріне, қатысушыларына, олардың қажеттіліктеріне, қызығушылықтарына, мақсаттарына сипаттама беру;
- дау-жанжалдың кеңістіктік-уақыттық шекарасын сипаттау;
- дау-жанжалдың функцияларын және салдарын түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Әлеуметтік дау-жанжал табиғаты және себептері. Психологиялық дау-жанжал түрлері.
2. Дау-жанжалдың конструктивті және деструктивті функциялары. Дау-жанжалдың даму кезеңдері.
3. Дау-жанжалдың қозғаушы күштері, қатысушылары, олардың қажеттіліктері, қызығушылықтары, мақсаттары.
4. Дау-жанжалдың кеңістіктік-уақыттық шекарасы.
5. Дау-жанжалдың функциялары және салдары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары рөлдік ойындар, шағын топпен жұмыс

Тапсырма: Сабақ «еркін пікірталас» форматында өтеді, онда қатысушылар тең дауыс беру құқығына ие, өз білімдерін көрсетіп, өз ойларымен бөліседі. Талқылауға арналған негізгі мәселелер:

1. Психологиялық қақтығыстардың түрлерін сипаттаңыз.
2. Қақтығыстарды дамытудың қандай функциялары мен кезеңдерін білесіз?
3. Қақтығыстың қатысушылары мен қозғаушы күштерін, олардың қажеттіліктерін, мүдделері мен мақсаттарын атап өтсеңіз?
4. Қайшылықтың кеңістіктік-уақыт шекарасын қалай сипаттауға болады?

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** ауызша сұрау

7. Әдебиет:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 с.
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Медициналық психология. Құдиярова Ғ., ЖарбосыноваБ., 2019/https://aknurpress.kz/login
2. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
3. Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Әлеуметтік дау-жанжал себептері неде?
2. Психологиялық дау-жанжал түрлерін сипаттаңыздар.
3.Дау-жанжалдың қандай функцияларын және даму кезеңдерін білесіздер?
4. Дау-жанжалдың қозғаушы күштерін, қатысушыларын, олардың қажеттіліктерін, қызығушылықтарын, мақсаттарын атаңыздар.
5. Дау-жанжалдың кеңістіктік-уақыттық шекарасын қалай сипаттауға болады?

№8 сабақ.

1. Тақырыбы. Еңбек ұжымындағы дау-жанжалды реттеу тетіктері және тәсілдері. Тиімді коммуникация мен тұлғаның бәсекеге қабілеттілігінің өзара байланысы.

2. Мақсаты: еңбек ұжымындағы дау-жанжалды реттеу тетіктері және тәсілдеріне сипаттама беру және тиімді коммуникация ұғымы және түрлері туралы түсініктерін қалыптастыру.

3.Оқыту міндеттері:

- дау-жанжалды реттеудің негізгі тетіктері және тәсілдерін ашу;
- дау-жанжалды шешуді қарастыру көпсатылы үдеріс ретінде;
- негізгі манипулятивті техниканы сипаттау;
- келіссөздер дау-жанжалды шешу тәсілі ретіндегі рөлін түсіндіру.
- тиімді коммуникация ұғымын ашу;
- тиімді коммуникация қағидаларын, ережелерін, дағдыларын, тәсілдерін және технологияларын талқылау;
- тиімді коммуникация шарттарын қарастыру;
- коммуникациядағы өзін ұсыну және имидж ұғымын, имидж технологиясын түсіндіру;
- белсенді тыңдау техникасын сипаттау;
- келіссөз үдерісі технологиясын біріктіру.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дау-жанжалдың алдын алу технологиясы.
2. Дау-жанжалды басудағы мінез-құлық: ынтымақтастық, басекелестік, қашу,кету,кооперация стратегиялары.
3.Дау-жанжалды шешу көпсатылы үдеріс.
4. Манипулятор типтер. Негізгі манипулятивті техникалар.
5. Келіссөздер дау-жанжалды шешу тәсілі ретінде.
6. Тиімді коммуникация ұғымы. Тиімді коммуникация қағидалары, ережелері, дағдылары, тәсілдері және технологиялары.
7. Тиімді коммуникация шарттары. Әлеуметтік интеллект.
8. Коммуникациядағы имидж және өзін ұсыну.Имидж технологиялары.
9. Белсенді тыңдау техникасы.
10. Келіссөз үдерісінің технологиясы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс

Тапсырмалар:

1.Манипуляция процесіндегі тұлға.
2.Келіссөздер конфликт шешу тәсілі ретінде.

Пікірталас-белгілі бір мәселені ұжымдық талқылау немесе әртүрлі позицияларды, идеяларды, пікірлерді, ұсыныстарды және ақпаратты салыстыру.

1.Кезең – алғашқы нысана бағыты

-пікірталастың мақсаты, проблеманы қалыптастыру
-пікірталасқа қатысушылармен танысу (дискутанттар)
-пікірталасқа қатысушылардың мотивін анықтау
-ереже, регламент бекіту
-іскер ортаны үнемі қолдап отыру
-терминдерді талқылау, оларды дұрыс қолдану

2. Кезең- бағалау

-дискутанттардың сөз сөйлеуі, сұраққа жауап
-көптеген ойларды, идеяларды, ұсыныстарды жинақтау
-әрбір қатысушының жеке белсенділігін құптау
-тақырыптан ауытқуды және жеке амбициясын алдын-алу
-алғашқы нәтижені қорытындылау

3.Кезең-біріктіріп нығайту

-пікірталастың нәтижесін анализдеу
-ойларды, позицияларды біріктіру, келістіру
-шешімдерді бірге отырып тұжырымдау

-шешім шығару

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** ауызша сұрау

7. Әдебиет:

1. Аронсон Э. Көпке ұмтылған жалғыз [Мәтін] = The Social Animal: әлеуметтік психологияға кіріспе: [оқулық] / Э. Аронсон ; ауд. Д. Д. Дүйсенбеков [және т. б.]. - 11-бас. - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2018. - 407, [2] б. - (Рухани жаңғыру).
2. Майерс Д. Әлеуметтік психология [Мәтін] = Social Psychology: [оқулық] / Д. Г. Майерс, Ж. М. Туенж ; ауд. Г. Қ. Айқынбаева [және т.б.]. - 12-бас. - Астана : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018. - 559, [1] б.: сур. - (Рухани жаңғыру).
3. Көбекова, Ж. С. Психология негіздері: оқу құралы. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2023.
4.Тұрманова Ж.Е. Педагогикалық психология. Оқу құралы. 2023
5.Құдиярова Ғ.М. Медициналық психология. Оқулық. 2023
6.Асимов М.А., Багиярова Ф.А., Фоменко Т.В., Гончарова И.А. Дәрігердің мінез-құлық моделі. Бихевиористика. Оқулық. Ақнұр- 2023

Қосымша:

1. Шульц, Д. П. Қазіргі психология тарихы: монография = A Histofy of Modern Psychology : монография / Д.П.Шульц,С.Э.Шульц ; қаз.тіл. ауд.Б.Қ.Ақын [жәнет.б.]. - 11-бас. - Астана : Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 448 б. с. : сур.[Рухани жаңғыру].
2. Уоллейс П. Интернет психологиясы = The psychology jftheinternet :оқулық / П. Уоллейс ; қаз.тіл. ауд. Е. Жеңіс ұлы [жәнет.б.]. - 2-ші бас. - [б. м.] :Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 356 бет. с. : (Рухани жаңғыру)
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 с.
4. Игембаева К.С. Психология бойынша практикум. Оқу-әдістемелік құрал. 2023
5. Сыздыкова А.К. Жеке адамның іс-әрекеті. Әлеуметтік-психологиялық қарым-қатынас негіздері. Оқу-әдістемелік құрал. 2019

Электронды басылымдар:

1. Әлеуметтік психология. Асылбекова М.П. , 2017 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
2. Арнайы психология негіздері. Тебенова Қ.С., Рымханова А.Р. , 2019 /ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
3. Жас ерекшелік психологиясы. Бейсенбекова Г.Б., Молдабаева Р.А., Нұрғалиева С.М. , 2019 / ЦБ Aknurpress / https://aknurpress.kz/login
4. Психология және мәдениеттану Нуржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1.Дау-жанжалдағы рационалды мінез-құлықтың негізгі ережелерін атаңыз.

2.Дау-жанжалды шешудің көпсатылы үдеріс ретіндегі мәні неде?
3. Негізгі манипулятивті техникалар мәнін ашыңыздар.
4. Дау-жанжалдың алдын алудың қандай технологияларын білесіздер?
5. Манипулятор типтері туралы не айтуға болады?
6. Тиімді коммуникация ұғымы нені білдіреді?
7. Тиімді коммуникация қағидаларын, ережелерін, дағдыларын, тәсілдерін және технологияларын анықтай аласыз ба?

8. Тиімді коммуникация шарттары қандай?
9. Әлеуметтік интеллект ұғымын қалай түсіндіруге болады?
10. Имидж ұғымын түсінгеніңізді қалай көрсете аласыз?
11.Имидж технологиялары туралы не айта аласыз?
12. Белсенді тыңдау техникасын қалай біріктіруге болады?
13. Келіссөз үдерісінің технологиясын қалай сипаттауға болады?

№9 сабақ.

1. Тақырыбы: Мәдениет және оның адам өміріндегі орны мен рөлі.

2.Мақсаты: мәдениет түсінігінің мәні, оның қызметтері мен құрылымы туралы түсініктерін қалыптастыру

3. Оқыту міндеттері:

- мәдениет түсінігінің қалыптасуының кезеңдерін қарастыру;
-.мәдениеттің мәнін, қызметтерін және морфологиясын анықтау ыңғайларының көптүрлілігін бағалау;
- мәдениет түсінігінің мәнін айқындау;
- материалдық және рухани мәдениеттерге сипаттама беру;
- мәдениет типологиясы түсінігін, мәдениеттердің тарихи типологиясын, сызықтық және жергілікті ыңғайларын ашу;
- мәдениет морфологиясы түсінігін: мәдениеттің кеңістігі мен уақытын, мәдениеттің негізгі бөлшектері мен паттерндерін сипаттау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Мәдениет түсінігінің қалыптасу тарихы: мәдениеттің мәнін және қызметін анықтау ыңғайларының көптүрлілігі.
2.Мәдениет зерттеулеріндегі жаһандық, глокальды және жергіліктік ыңғайлар.
3. Мәдениет морфологиясы түсінігі: мәдениеттің кеңістігі мен уақыты, мәдениеттің негізгі бөлшектері мен паттерндері
4. Материалдық және рухани мәдениет.
5. Мәдениет типологиясы түсінігі, мәдениеттердің тарихи типологиясы, сызықтық және жергілікті ыңғайлары.
6. Мәдениет және өркениет.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс

Білім алушылар шағын топтарға бөлініп, келесі сұрақтарға дайындалады:

1 топ:

Мәдениетті түсіндірудің негізгі тәсілдері.

2 топ:

Мәдениеттің негізгі түрлері және функциялары.

3 топ:

Мәдениет типологиясы.

6. **Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.):** ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.
3. Молдабеков Ж.Ж. Казактану. - Алматы, 2015.

4. Молтобарова К.И. Мәдениеттану. - А, 2018.

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.
2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).
3. Шваб Клаус Мартин «Төртінші индустриалық революция» / пер на каз.яз. – А., 2017.
4. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет.

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Мәдениет дегеніміз не?
2. Мәдениеттің қызметтері қандай?
3. Мәдениет пен өркениет ұғымдарының арақатынасы қандай?
4. Мәдениет түсінігінің қалыптасу кезеңдері қандай?
5. Мәдениеттің мәнін, қызметтерін және морфологиясын анықтаудың қандай ыңғайлары Сізге белгілі?
6. Материалдық және рухани мәдениеттер туралы не айтасыз?
7. Мәдениет типологиясы түсініктерін қалай сипаттайсыз?
8. Мәдениет типологиясы түсінігі: мәдениеттердің тарихи типологиясы, сызықтық және жергілікті ыңғайлары нені білдіреді?

№10 сабақ.

1. Тақырыбы: Мәдениет морфологиясы және анатомиясы:оның мәдениет конфигурациясын зерттеудегі рөлі. Мәдениет және өркениет: өзара байланысы мен ерекшелігі. Мәдениеттің номадтық типтері.

2. Мақсаты: мәдениет морфологиясы және анатомиясы туралы түсініктерін қалыптастыру, мәдениеттің кеңістігі мен формалары түсініктерін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

- мәдениеттің ақпараттық-семиотикалық түсініктерінің мазмұнын қарастыру;
- мәдениетті мән-мағыналар әлемі ретінде айқындау;
- таңба-белгілер жүйесінің негізгі типтерін ашу;
- сөздік-таңбалық жүйелер – табиғи тілдерді қарастыру.
- мәдениеттің кеңістігі мен формалары түсініктерінің мазмұнын қарастыру;
- мәдениеттің үшөлшемді моделін сипаттау;
- мәдениет кеңістігінінің: парадигмалар, мәдениеттің келбеті, мәдени сценарийлер құрылымын айқындау;
- мәдени көрсетілімдерді (сценарийлер);
- мифология: мифтің мәні және типтері түсініктерін ашу;
- дінді мәдениеттің сакральдық формасы ретінде қарастыру;
- моральдың қызметтерін айқындау;
- ғылымды мәдениеттің жаңа феномені ретінд қарастыруе;
- еңбек мәдениеті түсінігінің мазмұнын ашу;
- мәдениет және білімділік түсініктерінің арақатынасын қарастыру;
- қарым-қатынас түрлері, этикет ұғымдарымен танысу;
- мәдениет және өркениет: өзара байланысы мен ерекшеліктерін салыстыру;

- мәдениеттің негізгі типтерінің параметрлерін: архаикалық, отырықшылық, индустриалды мәдениеттердің критерийлерін салыстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Мәдениет таңба-белгілер әлемі ретінде. Мәдениеттің ақпараттық-семиотикалық түсініктері.
2.Мәдениет мән-мағыналар әлемі ретінде. Мән-мағыналар түрлері.
3. Мәдениеттің таңба-белгілер жүйесі типологиясы. Таңба-белгілер жүйесінің негізгі типтері.
4. Тіл - қарым-қатынас тәсілі және мәдениет трансляциясы ретінде.Әлемнің тілдік бейнесі.
5.Қазақ тілі және оның тұлғаның мәдени-этникалық бірегейленуіндегі рөлі. Қазақ тілінің коммуникативтік қызметтері.
6. Жалпы қабылданған тілдік нормалар.
7. Мәдени код. Мәдени код түсінігі.
8. Мәдениеттің этосы. Этос және мәденеит коды.
9. Жаһандық мәдени код типтері: жазуға дейінгі (дәстүрлі), жазбаша (кітаптық) және экрандық, сандық.
10. Мәдениет рәмізі түсінігі. Мәдениеттің негізгі рәміздері.
11. Мәдениет кеңістігі. Мәдениет кеңістігінің құрылымы: парадигмалар, мәдениет келбеті, мәдени сценарийлер.
12. Миф, өнер, дін, мораль, философия, құқық, саясат, ғылым, техника.
13. Рухани мәдениет. Рухани мәдениеттің типтері.
14. Әлеуметтік мәдениет. Әлеуметтік мәдениеттің құрылымы.
15. Құқық және мораль. Тұрғындардың құқықтық мәдениеті.
16. Іс-әрекеттің мәдени сценарийлері.
17. Бос уақыт мәдениеті. Мәдениет және қарым-қатынас. Қарым-қатынас түрлері. Этикет.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс

Тапсырмалар:

1 топ:

Мәдениет таңбалар мен мағыналар әлемі ретінде.

2 топ:

Мәдениет және өркениет: арақатынасы

3 топ:

Мораль және құқық: айырмашылығы және ұқсастығы.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Барнард Алан. «Антропология тарихы мен теориясы»/пер. на каз.яз. Под руков. Кульсариева А.Т., Масалимова А.Р. – А., 2017.
3. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.
4. Молтобарова К.И. Мәдениеттану. - А, 2018.

Қосымша:

1. Тер-Минасова С. Тіл және мәдениетаралық коммуникация»./ пер на каз.яз. – А, 2018.
2. Шваб Клаус Мартин «Төртінші индустриалық революция» / пер на каз.яз. – А., 2017.
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

Электронды басылымдар:
Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):
1. Мәдениет ақпараттық-семиотикалық түсініктерін Сіз қалай түсінесіз?
2. Мәдениет мән-мағыналар әлемі ретінде нені білдіреді?
3. Мән-мағыналардың қандай түрлері Сізге белгілі?
4. Таңбалар мен белгілердің негізгі типтерін атаңыз?
5. Тілді қарым-қатынас тәсілі және мәдениет трансляциясы ретіндегі маңызын анықтаңыз?
6. Заманауи әлемнің тілдік бейнесін не анықтайды?
7. Қазақ тілі және оның тұлғаның мәдени-этникалық бірегейленуіндегі рөлі қандай?
8. Жалпы қабылданған тілдік нормаларға не кіреді?
9. Мәдени код дегеніміз не?
10. Мәдениет этосы түсінігі не білдіреді?.
11. Жахандық мәдениет кодын атаңыз.
12. Мәдениет рәмізі дегеніміз не?
13. Мәдениет кеңістігінің құрамдас ұғымдары қандай?
14. Мәдениет формаларын атаңыз?
15. Рухани мәдениет және оның типтері туралы не айтуға болады?
16. Әлеуметтік мәдениет және оның құрылымы түсініктерін қалай сипаттауға болады?
17. Құқық пен мораль қалай байланысады?
18. Іс-әрекеттің мәдени сценарийлері түсінігі нені білдіреді?
19. Қарым-қатынастың қандай түрлерін білесіз?
20.Этикетті қалай сипаттауға болады?

№11 сабақ.
1. Тақырыбы. Көшпенділер мен арғытүркілердің мәдени мұрасы.
2.Мақсаты: Қазақстан номадтарының және арғытүркілердің мәдениет жетістіктері туралы түсініктерін қалыптастыру.
3.Оқыту міндеттері:
- материалдық (технологиялық) мәдениеттің басты жетістіктерін қарастыру;
- номадизм тұжырымдамалары және номадтық мәдениет типологиясын айқындау;
- номадизм түрлері (көшпенділер мәдениеті) және жіктелуін (классификациясы) қарастыру;
- еуразиялық кеңістіктегі номадтар мәдениетінің негізгі белгілерін ашып көрсету;
- сақ, сармат, скифтердің мифтері мен діні наным-сенімдерімен танысу;
- сақ, массагет, скиф, сарматтардың: қару-жарақ, сәндік-қолданбалы, мүсін, сәулет өнерін қарастыру;
- сақ ойшылдары (Токсарид, Анахарсис) ілімдерінің мазмұнын ашып көрсету;
- ғұндардың мифтері мен діні наным-сенімдерін қарастыру;
- ғұндардың өнерімен танысу.
4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:
1. Ежелгі Қазақстан территориясындағы архаикалық мәдениет: материалдық мәдениет ескерткіштері.
2. Номадизм мәдениет типі ретінде. Сақтар, сарматтар, скифтердің ұлы номадтық өркениеттері.
3. Сақ өркениетінің ежелгі гректік, ежелгі үнділік және ежелгі қытайлық мәдени өзараәрекеттестігі.
4. Қазақстандағы номадтық мәдениеттің дамуындағы ғұндық кезең.
5. Ежелгі түркі өркениеті және оның ерекшеліктері.
6. Қазақстан аумағын мекендейтін түркі халықтарының мәдени мұрасы.
7.VI-VIIIғғ. түркілердің діни наным-сенімдері:буддизм, манихейлік, христиандық (несториандық).

8. Дала өркениеті. Дала өркениетінің басты құндылықтары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс

Талқылау сұрақтары:

1.Номадизм концепциясы және номадтық мәдениет типологиясы.

2.Еуразия кеңістігіндегі номадтар мәдениеті.

3. Сақтар өркениетінің ежелгігректік, ежелгіүнділік, ежелгіқытайлық мәдени өзараәрекеттестігі.

Шағын топпен жұмыс -белгілі бір мәселені ұжымдық талқылау немесе әртүрлі позицияларды, идеяларды, пікірлерді, ұсыныстарды және ақпаратты салыстыру.

1.Кезең – алғашқы нысана бағыты

-пікірталастың мақсаты, проблеманы қалыптастыру
-пікірталасқа қатысушылармен танысу (дискутанттар)
-пікірталасқа қатысушылардың мотивін анықтау
-ереже, регламент бекіту
-іскер ортаны үнемі қолдап отыру
-терминдерді талқылау, оларды дұрыс қолдану

2. Кезең- бағалау

-дискутанттардың сөз сөйлеуі, сұраққа жауап
-көптеген ойларды, идеяларды, ұсыныстарды жинақтау
-әрбір қатысушының жеке белсенділігін құптау
-тақырыптан ауытқуды және жеке амбициясын алдын-алу
-алғашқы нәтижені қорытындылау

3.Кезең-біріктіріп нығайту

-пікірталастың нәтижесін анализдеу
-ойларды, позицияларды біріктіру, келістіру
-шешімдерді бірге отырып тұжырымдау
-шешім шығару

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.
2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).
3.Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет с

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау:

1. Ежелгі Қазақстан аумағындағы архаикалық мәдениетті қалай сипаттауға болады?.
2. Номадизм мәдениет типі дегеніміз не?

3. Сақ өркениетінің ежелгі гректік, ежелгі үнділік және ежелгі қытайлық мәдениеттермен қандай өзара байланысы бар?
4. Қазақстандағы номадтық мәдениеттің дамуындағы ұндық кезең туралы қандай қорытынды айтуға болады?
5. Ежелгі түркі өркениетінің ерекшеліктерін атаңыз.
6.Қазақстан аумағын мекендейтін түркі халықтарының мәдени мұрасын құраушылар кімдер?
7. VI-VIIIғғ. түркілердің діни наным-сенімдеріне қалай шолу жасауға болады?
8. Дала өркениетінің басты құндылықтары қандай?

№12 сабақ.

1. Тақырыбы: Ортағасырлық кезеңдегі Қазақстан түркілерінің мәдениеті және оның еуропалық және ислам мәдениеттеріне ықпалы.

2. Мақсаты:ортағасырлық кезеңдегі Қазақстан түркілерінің мәдениеті және оның еуропалық және ислам мәдениеттеріне ықпалытуралы түсініктерін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

- Жібек жолы: Қазақстан Шығыс пен Батысты байланыстырушы буын ретінде қарастыру;
- түркі және қазақ мәдениетінің архетипіндегі ирандық компоненттерді ашып көрсету;
- үнді және орталықазиялық мәдениеттер сұхбатын айқындау;
- ертетүркілік өркениет және оның ерекшеліктері;
- үнді мәдениеті мен түркі өркениетінің өзара әрекеттестігін қарастыру;
- Әл-Фараби: философиялық, әлеуметтік-этикалық және эстетикалық көзқарастарының маңызын ашу;
- Әл-Хорезми ортағасырлық көрнекті ойшыл-математик ретінде көзқарастарын қарастыру;
- Әбу Райхан Бируни математик және мәдениет тарихшысы ретінде көзқарстарымен танысу;
- Қарахандық кезең мәдениетінің мазмұнын ашу;
- Әл-Қашғари және оның түркі тілі мен әдебиетінің қалыптасуындағы рөлі;
- Ж.Баласағұнидың көзқарастарымен және оның «Құтты білік» еңбегінің мазмұнымен танысу;
- С.Бақырғани, А.Иүгінекидің шығармашылығын және олардың түркі мәдениетіндегі үлесін қарастыру;
- Қазақстандағы исламның таралуы: ислам және номадизм үдерістерін айқындау;
- моңголдық кезең және оның ортағасырлық Қазақстандағы түркі халықтарының мәдениетінің дамуына ықпалын қаарстыру;
- моңғолдық басқыншылықты мәдени апат ретінде әсерін көрсету;
- исламның таралу ерекшеліктерін және оның қалыптасуының мәдени дереккөздерін сыни бағалай білу;
- Жібек жолы халықтарының мәдениетін бағалау: Еуропа, Ресей халықтарының мәдени өзараәрекеттесу түрлерін анықтау және салыстыру: паттерны және жетістіктері;
- түркілердің әлемдік мәдениеттің дамуына қосқан үлесін және олардың Шығыс Батыс сұхбатына ықпалын шынайы бағалау;
- түркі халықтарының мәдени ескерткіштерінжәне олардың Орталықазиялық және - таяушығыстық аймақтағы халықтардың рухани дамуына әсерін салыстыра білу;
- Орталық Азияның қалалық мәдениетінің даму ерекшеліктерін сыни бағалай білу;
- қазақ даласының мәдени мұрасын және сакральды мәдениеттің жүз ескерткіштерін көрсете білу.

4.Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Ортағасырлық кезеңдегі түркі мәдениеті. Орта ғасырдағы философия мен ғылымның дамуы.
2. Өнер, әдебиет, сәулет, техниканың дамуы.
3. Ортағасырлық Қазақстанда және Орталық Азиядағы білім.
4. Ғылым мен медицинаның дамуы. Әбу Али ибн Сина және «Дәрігерлік ғылымның ережелері»

5.Қарахандық кезең мәдениеті. Аль-Қашғари, Жүсіп Баласағұн,Ахмед Үйгінеки, Сулеймен Бақырғани
6. Қазақстан аумағындағы Жібек жолындағы ұлы қалалар.
7. Хорезмшах басқару кезеңіндегі ғылымның дамуы.Медицина: Зайн әл-Дин Горганидің (Джурджани) «Хорезмшах қазынасы» кітабы.
8.Моңғолдық кезең және оның ортағасырлық Қазақстандағы түркі халықтарының мәдениетіне ықпалы.
9. Сопылық Ренессанс. Ахмед Яссауидің тұлғасы және қызметі.(1093-1166).
10. Алтын Орданың технологиялық жетістіктері. Темір кезеңіндегі мәдениет.
11. Ұлы Моғолдар мәдениеті. Үнді-түркі Ренессансы.
12.Моғол мәдениетінің технологиялық жетістіктері және сәулет, ғылым, математика, астрономияның дамуы.
13. «Сакралды Қазақстан» бағдарламасы. Түркі кезеңіндегі мәдени ескерткіштердің қайта жаңғырту және сақтау. Қожа Ахмет Яссауи.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары шағын топпен жұмыс
Білім алушылар келесі мәселелерге дайындалады:
1. Ортағасырлық ғалымдар мен олардың еңбектерін салыстырыңыз.
2. Ортағасырлық ғалымдардың еңбектерінің атауларын талдап, оларды ғылым салаларына бөліңіз.
3. Мәтін мен өз біліміңізді пайдалана отырып, ортағасырлық мәдениет ескерткіштерінің ерекшеліктерін анықтаңыз.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1.Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.
2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):
1. Әл-Фарабидің ғылымдағы рөлін анықтаңыз.
2. Хорезми мен Бирунидің ортағасырлық көрнекті ойшыл ретіндегі қосқан үлестері қандай?
3.Қарахандық кезең мәдениетіне сипаттама беріңіз.
4. Әл-Қашғаридің түркі тілі мен әдебиетіндегі рөлі қандай?
5. Ж.Баласағұни, А.Иүгінекидің түркі мәдениетіне косқан үлестерін анықтаңыз.
6. Қазақстан мәдениетінің дамуына исламның таралуы қалай ықпал етті?

№13 сабақ.

1. Тақырыбы: Түркі мәдениеті мен өркениеті және олардың Ұлы Жібек жолы халықтарының мәдениеті дамуындағы мәдени-өркениеттік рөлі.

2. Мақсаты: түркі мәдениеті мен өркениеті және олардың Ұлы Жібек жолы халықтарының мәдениеті дамуындағы мәдени-өркениеттік рөлінің ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

- қазақ халқының аңыз-әпсаналарымен танысу;
-халық поэзиясының түрлері: ақын-жыраулардың музыкалық шығармашылығын қарастыру;
- ұлы қазақ билерінің рөлін ашып көрсету;
- мәдени құндылықтар және батырлар этикасы, қару-жарақ шеберлігімен танысу;
- қазақтың сәндік-қолданбалы өнерін қарастыру;
- қазақ дәстүрлі мәдениетінің этикалық құндылықтарын ашып көрсету;
- ұлттық ойындармен танысу;
- өмірлік цикл рәсімдері: өмірге келу, қартаю шағы, өлім қарастыру;
- халықтық мерекелер: наурыз, халық әндері қарастыру

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1.Қазақтардың эпикалық мәдениеті. Қазақ халқының аңыз-әпсаналары.
2.Қазақ мәдениетінің қалыптасуы. Халық поэзиясының түрлері.
3.Ақын-жыраулардың музыкалық шығармашылығы. Музыкалық аспаптар.
4. Ұлы қазақ билері. Қазақ даласының шешендері.
5. Мәдени құндылықтар және батырлар этикасы.
6 .Қару-жарақ шеберлігі.Қазақтың сәндік-қолданбалы өнері.
7. Қазақ дәстүрлі мәдениетінің этикалық құндылықтары.
8. Қазақ халқының салт-дәстүрлері, рәсімдері. Өмірлік цикл рәсімдері: өмірге келу, қартаю шағы, өлім.
9. Қазақтардың технологиялық жетістіктері.
10.Ұлттық музей-қорық жобалары: Ботай, Сарайшық, Бозок. Бекет Ата мәдени объектісі, Ақсу Жабағлы, Көржалғын, Тамғалы мәдени рәміздер және қазақ халқының мәдени бірегейлегінің географиялық құраушысы ретінде.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар шағын топтарға бөлініп, келесі сұрақтарға дайындалады:

1. «Қазақ халқының әдет-ғұрыптарының рухани және адамгершілік құндылықтары» кестесін жасаңыз.
2. Қазақстан аумағында қолөнер мен кәсіпшіліктің даму деңгейіне сипаттама беріңіз. Суреттерді пайдаланыңыз.
3. Картаны Ұлы Жібек жолының бағыттарымен және Қазақстанның қазіргі заманғы әкімшілік картасымен салыстырыңыз. Қазақстан қалаларының пайда болуы мен дамуындағы ҮЖЖ рөлі туралы қорытынды жасаңыз.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1.Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.

2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Қазақтардың дәстүрлі мәдениетінің этикалық құндылықтары қандай?
2. Халық поэзиясының түрлерін атаңыз.
3. Қандай халықтық мерекелер Сіздерге белгілі?
4. Қазақтың дәстүрлі мәдениетінің қалыптасуы қалай жүрді?
5. Халық поэзиясының қандай түрлері Сізге белгілі?
6.Ақын-жыраулардың музыкалық шығармашылығы туралы не айтуға болады?
7. Қазақтың қандай ұлы билерін білесіз?
8. Мәдени құндылықтар және батырлар этикасын қалай сипаттауға болады?
9. Қазақтың сәндік-қолданбалы өнерін қалай сипаттауға болады?
10. Қазақ халқының салт-дәстүрлері, рәсімдерін қалай жіктеуге болады?
11. Қазақтардың технологиялық жетістіктерін атаңыз.
12.Ұлттық музей-қорық жобаларының маңызы неде?

№14 сабақ.

1. Тақырыбы: XYIII-XIXғғ. аралығындағы қазақ мәдениеті.

2. Мақсаты: XYIII-XIXғғ. аралығындағы қазақ мәдениетінің дамуы туралы түсініктерін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

- этникалық бірегейліктің қалыптасуы мен қазақ халқының бірігуіндегі қазақ мәдениетінің рөлін ашып көрсету;
- қазақ тілі және оның ұлттың мәдени кодын сақтаудағы рөлін бағалау;
- Қазақстанның топонимикасы мен картографиясын, көшпелілер маршрутын, дамудың басты орталықтарын, мәдени географиясын қарастыру;
- Қазақ Ағартушылығы феномені басты өкілдерінің шығармашылығын сипаттау;
- Құрманғазының, Тәттімбеттің,Жаяу Мұсаның және т.б. музыкалық шығармашылығын сипаттау;
- қазақ мәдениетіндегі «Зар Заман» феноменін қарастыру;
- көрнекті қазақ интеллигенция өкілдерінің негізгі идеяларын: Ә.Бөкейхановтың, А. Байтұрсыновтың, М.Дулатовтың, Т.Рысқұловтың және т.б.қарастыру.
- сакральды қазақ мәдениетін сипаттау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1.Қазақ Ағартушылық феномені. Ш.Уәлиханов және оның шығармашылығы.
2. Абай қазақтың ұлы ақын-ойшылы ретінде;
3. Шәкәрім шығармашылығы;
4. Ы.Алтынсарин көрнекті ағартушы және педагог ретінде
5. Құрманғазының, Тәттімбеттің,Жаяу Мұсаның және т.б. музыкалық шығармашылығы..
6. Қазақ мәдениетіндегі «Зар Заман» феномені.
7. Көрнекті қазақ интеллигенция өкілдерінің негізгі идеялары: Ә.Бөкейхановтың, А. Байтұрсыновтың, М.Дулатовтың, Т.Рысқұловтың және т.б.

8. Сакральды қазақ мәдениеті. Қазақстан аумағындағы сакральды мәдениет ескерткіштері.
9. «Мәдени мұра» бағдарламасы. XVIII-XIX ғғ. қазақ халқының мәдени мұрасы.
10. Мәдениеттегі жасанды интеллект.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс, рөлдік ойындар

Шағын топпен жұмыс: топты 4 кіші топтарға бөлеміз, әр кіші топ келесі тапсырмаларға дайындалуы қажет:

1. А. Құнанбаевтың, Ш.Уалихановтың, Ы.Алтынсариннің қоғамдық-саяси қызметіндегі ұқсастықтары мен айырмашылықтарын анықтаңыз.
2. XIX- XX ғғ. қазақ қоғамдық ойлары және қазақ әдебиетінің негізгі бағыттары.
3. Сакральды қазақ мәдениеті.
4. XIX -XX ғғ. Басындағы Қазақстанның білім жүйесіндегі өзгерістер мен жалғастықты анықтаңыз.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

1.Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б
2. Ғабитов Т.Х. Қазақ мәдениетінің тарихы: оқу құралы. – Алматы: Қазақ университеті, 2016.

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.
2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).
3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1.Қазақ Ағартушылығы феномені туралы не айтуға болады?
2.Абай шығармашылығын қалай сипаттауға болады?
3. Шәкәрім шығармашылығының басты идеясы неде?
4.Алтынсарин шығармашылығы туралы қандай қорытынды жасауға болады?
5. Құрманғазының, Тәттімбеттің,Жаяу Мұсаның және т.б. қазақ музыкалық шығармашылығына қосқан үлесін қалай анықтауға болады?
6. Қазақ мәдениетіндегі «Зар Заман» феноменін қалай анықтауға болады?
7. Көрнекті қазақ интеллигенция өкілдерінің негізгі идеялары: Ә.Бөкейхановтың, А. Байтұрсыновтың, М.Дулатовтың, Т.Рысқұловтың және т.б. идеяларын қалай қорытындылауға болады?
8. Қазақстан аумағындағы сакральды қазақ мәдениетінің ерекшеліктерін атаңыз?
9.«Мәдени мұра» бағдарламасының маңызы қандай?

№15 сабақ.

1. Тақырыбы: Тарихи өлшемдегі қазақ мәдениеті: қазақ халқының мәдени мұрасы. Қазақ ұлтының мәдени коды.

2. Мақсаты: XX ғ. қазақ мәдениетінің даму ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру, қазіргі әлемдік үдерістер аясындағы қазақ мәдениетінің дамуы, сонымен қатар Қазақстанның мәдениет саясатының негізгі бағыттарының даму ерекшеліктері туралы түсініктерін қалыптастыру.

3. Оқыту міндеттері:

- кеңес дәуіріндегі Қазақстан мәдениетінің дамуын бағалау;
- елдің индустриализациялануындағы ғылыми-техникалық интеллигенцияның орны мен рөлін бағалау;
-мәдени саясаттың қарама-қайшы тенденцияларын ашып көрсету;
-халықтың мәдени даму сабақтастығын сақтаудағы және қазақстандық мәдениеттің дамуындағы қазақ интеллигенциясының қосқан үлесімен танысу;
- XX ғасырдағы Қазақстанның ең танымал ғалымдарының қосқан үлестерін айқындау;
- XXғ. танымал опералық орындаушылар шығармашылығын қарастыру;
- қазақ киносының қалыптасуы және дамуы: қазақ кеңестік кинорежиссерлар және кино артістері үдерістерімен танысу;
- XXғғ. кеңестік қазақ жазушыларының шығармашылығын қарастыру;
- XXғ. Қазақстандағы гуманитарлық ғылымның жағдайын меңгеру;
- заманауи медиамәдениет және бұқаралық паттерндер мен басты құндылықтар туралы білімдерін, постмодернизм мәдениетінің сипатын көрсету;
- Қазақстандағы мәдени реформалардың негізгі принциптерін қарастыру;
- қазақ ұлтының мәдени кодын сақтау мәселесін ашу;
- жаңа құндылықтық бағдар қалыптастырудың ерекшеліктерімен танысу;
- қазақ мәдениетіндегі мәдени және өркениеттік бірегейлік мәселесін айқындау;
- «Мәдени мұра» Мемлекеттік Бағдарламасын мәдениет саясатының саласы ретінде қарастыру;
- мәдени келісімнің негізгі паттерндерін меңгеру;
- ұлттың тілдік кодын сақтау мәселесімен танысу;
- Қазақстандағы гендерлік саясат ерекшеліктерін айқындау;
- Қазақстандағы дене шынықтыру мәселесі: спорттың ұлттық түрлері мәселелерін қарастыру;
- Мәдени туризмнің дамуы және оның «Туған ел», «Қазақстанның сакральды географиясы», «Жаһанданған әлемдегі қазіргі қазақстандық мәдениет», «Сандық Қазақстан» жобаларының қалыптасуы мен жүзеге асырылуындағы рөлі ммәселелерін қарастыру;
- ғаламдық контекстегі білім мәселесін түсіндіру;
- «Қазақстандық мәдениеттегі жүз есім» бағдарламасының маңызын түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Кеңес дәуіріндегі қазақ мәдениеті. Тоталитарлық-әміршілдік жүйе және ұлттық мәдениет.
2. Қазақстандық ғылым, білім және мәдениет институттарының қалыптасуы мен дамуы.
3. XX ғ. қазақ өнерінің дамуы: бейнелеу, мүсін, сәулет, опера, балет, музыка, драматургия.
4. XXғ. Қазақстандағы әдебиет. XX ғ. кеңестік қазақ жазушылары.
5. XXғ. Қазақстандағы киноиндустрияның дамуы.
6.XXғ. Қазақстандағы гуманитарлық ғылым. Қазақ халқының руханилығын сақтаудағы және қалыптастырудағы қазақ гуманитаристикасы мен зиялы қауымының рөлі.
7. Қазіргі Қазақстанның мультимәдени кеңістігіндегі қазақ мәдениетінің орны. Заманауи қазақ мәдениетіндегі рухани дәстүрлер мен жаңашылдық үдерістер.
8. Қазақстанның қазіргі өнеріндегі негізгі үрдістер мен бағыттар
9. Қазақ мәдениетінің паттерндерін сақтаудағы, қазақ тілін дамытудағы және оның мәдени кеңістігін кеңейтудегі, қазақ халқының рухани құндылықтарын сақтау мен жетілдірудегі гуманитарлық интеллигенцияның рөлі.
10. Заманауи қазақ өнерінің негізгі жанрлары: әдебиет, бейнелеу, театр, сәулет, музыка, кино, теледидар. Қазақстандағы заманауи бұқаарлық мәдениет.

11. Қазақстандағы шоу-мәдениеттің қалыптасуы мен дамуы.
12. Қазақ халқының мәдени коды. Қазақ ұлтының мәдени кодыынң сақталу мәселесі.
13. Жаһандану жағдайындағы қазақ халқыынң мәдени мұрасының сақталу мәселесі.
14. Мәдени паттерндер және қазақстандық мерекелік мәдениеттің рухани құндылықтары.
15. Қалалық мәдениеттің негізгі құндыылқтары. Архитектуралық келбеті. Астана.
16. Мәдени саясаттың генезисі және принциптері:ҚР «Мәдениет туралы» Заңы.
17. «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы. Қазақстан халықтарының Ассамблеясы және оның қазақстандық қоғамдағы мәдени шығармашылықтағы рөлі.
18. «Мәдени мұра» Мемлекеттік Бағдарламасы. Дәстүр мен жаңашылдықтың даму реті (динамика), мәдени тәжірибенің сабақтастық және тарату механизмдері.
19.Мәдени туризмнің дамуы және оның «Туған ел», «Қазақстанның сакральды географиясы», «Жаһанданған әлемдегі қазіргі қазақстандық мәдениет», жобаларының қалыптасуы мен жүзеге асырылуындағы рөлі.
20. Заманауи қазақстандық мәдениеттің рухани құндылықтарының негізгі паттерндері. «100 жаңа есім» жобасы. «100 жаңа есім» аймақтық жобасы.
21. Интеллектуалды ұлттың жаңа үлгісін қалыптастыру мәселесі. Заманауи Қазақстандағы ғылым мен техника.
22.«Цифрлық Қазақстан» моделі. Мәдениетаралық және этникааралық коммуникацияның жаңа құндылықтары

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқытудың негізгі формалары/ әдістері/ технологиялары: шағын топпен жұмыс, рөлдік ойындар
«Менің кіші Отаным» тақырыбында кластер құрастырыңыз:

1. Көрнекті тұлғалар.
2. Мәдениет ескерткіштері.
3. Тарихи оқиғалар.
4. Заманауи мәдени орталықтар.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, ситуациялық есептерді шешу, ауру тарихын толтыру және т.б.): ауызша сұрау

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Сихымбаев И.Б., Нуржанбаева Ж.О. Мәдениеттану: оқу құралы. Шымкент: «Әлем» баспаханасы, 2020. – 212б

Қосымша:

1. Нурышева Г. Ж.,Сыргакбаева А.С., Хасанов М.Ш., Джаамбаева Б.А., Мутанов Г.М., Сейтахметова Н.Л. Әл-Фараби және қазіргі заман - А., Қазақ университеті ", 2014г.

2. Раев Д.С. Қазақ шешендігі адамның рухани болмысы хақында//Адам әлемі. Философиялық және қоғамдық-гуманитарлық журнал. №4 (58), 2013. (75-82 бб.).

3. Нуржанбаева Ж.О. Психология және мәдениеттану: оқу-әдістемелік құралы / Ж. О. Нуржанбаева, Ғ. С. Айдарбекова, Ә. С. Еркінбекова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 222 бет

Электронды басылымдар:

Психология және мәдениеттану Нұржанбаева Ж.О., Айдарбекова Ғ.С., Еркінбекова Ә.С. , 2019 ,/ЦБ Aknurpress /.https://aknurpress.kz/login

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т. б.):

1. Кеңес дәуіріндегі Қазақстан мәдениетінің даму ерекшеліктерін сипаттаңыз.
2. Қазақстандық ғылым, білім және мәдениет институттарының қалыптасуы мен дамуы қалай жүрді?

3. XX ғ. кеңестік қазақ жазушыларын атаңыз.
4. XXғ. Қазақстандағы киноиндустрияның даму ерекшеліктерін сипаттаңыз.
5. XXғ. Қазақстандағы гуманитарлық ғылымның дамуын қалай сипаттауға болады?
6. Қазақ халқының руханилығын сақтаудағы және қалыптастырудағы қазақ гуманитариясы мен зиялы қауымының рөлі қандай?
7. Мәдени саясат моделі мен қоғамдағы қалыптасқан құндылықтар жүйесінде қандай байланыс бар?
8. ҚР этникааралық және конфессияаралық қандай мәселелер бар?
9. Қазіргі қазақстандық қоғамда отандастардың мәдени бейімделу және интеграция мәселесі бар ма?
10. Қазақстандықтардың экологиялық мәдениетін қалыптастыру және дамытудың қандай жолдары бар ?
11. «Туған жер» Бағдарламасының мәдени маңыздылығын анықтаңыз.
12. «Қазақстандық мәдениеттің 100 жаңа есімі» тізіміне танымал қазақстандықтардан кімдер кірді?